10 ශ්‍රේණිය

නාට්‍ය හා රංග කලාව

නාට්‍ය ශෛලීය

අන්තර්ගතය - විජිත බණ්ඩාර- බප/ගම්/සියනෑ ජාතික පාසල, දොම්පේ
සැකසුම - පියුමිණී ඔටුනුපණ්ඩිත - කෑ / ශාන්ත මරියා විද්‍යාලය, කෑගල්ල

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

නාට්‍ය ශෛලිය

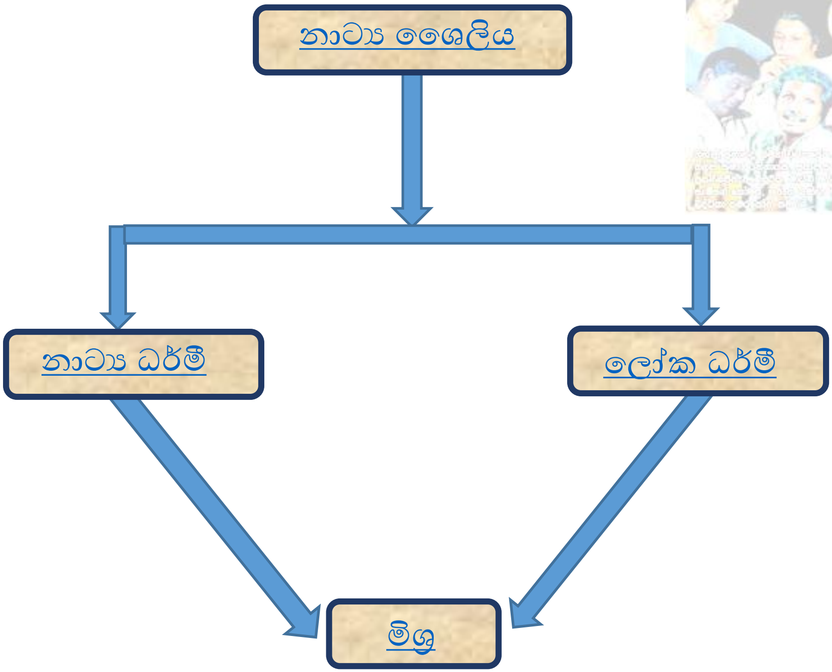

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

නාට්‍ය ශෛලිය

- ප්‍රේක්ෂකයා නාට්‍ය නරඹන විට නාට්‍යයේ සතර අභිනය යොදාගෙන ඇති ස්වභාවය අනුව ශෛලිය කොටස්වන බව හඳුනාගත හැක.

- එහිදී ලෝක ධර්මී හා නාට්‍ය ධර්මී ලෙස ප්‍රධාන ශෛලීන් දෙකක් හඳුනාගත හැකිය.

- භරත මුනිවරයා මෙම සංකල්පය නාට්‍ය ශාස්ත්‍රයේදී ඉදිරිපත් කරයි.

- ප්‍රධාන ශෛලීන් දෙකෙහිම ලක්ෂණ මිශ්‍රව යෙදෙන ශෛලිය මිශ්‍ර නාට්‍ය ශෛලිය ලෙස නම් කරයි.

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

ලෝක ධර්මී

පාත්‍රයන් (නළු නිළියන්) ,

- ස්වභාවික ලෙස හැසිරෙන්නා වූත්
- අව්‍යාජ වූත්
- ලාලිත්‍ය යෙන් යුතු අංගචලනයන්ගෙන් තොරවූත්
- ස්වභාවික අභිනයන්ගෙන් යුක්ත වූත්
- නොයෙක් ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයන් (පාත්‍රයන් සේ) හැසිරෙන්නා වූත්

යම් නාට්‍යයක් වේද එය ලෝක ධර්මී නාට්‍යයකි.

(භරතමුනි - නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය)

උදාහරණ:-
1. කැලණි පාලම - ආර් .ආර්. සමරකෝන්
2. මෝදර මෝල - රජිත් ධර්මකීර්ති
3. චෙරි වත්ත - චෙකෝව් (ඈන්ටන්)
4. සෙල්ලම් ගෙදර - ඉබ්සන් (හෙන්රි)

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

මෙම ශෛලිය තුල සතර අභිනය භාවිතාවන අයුරු

ලෝක ධර්මී ශෛලියේදී සතර අභිනය භාවිතය ලෝකයේ සාමාන්‍ය ස්වභාවයට බෙහෙවින් සමාන වේ.

- වාචික → එදිනෙදා ජීවිතයේ සංවාද වලට සමානයි.
- ආංගික → එදිනෙදා ජීවිතයේ ශාරීරික හැසිරීම්වලට බෙහෙවින් සමානයි.
- සාත්වික → භාව ප්‍රකාශන (හැඟීම්) සාමාන්‍ය ජීවිතයේ මුහුණේ ඉරියව්වලට සමානයි.
- ආහාර්ය → ඇඳුම් පැළඳුම් , අංග රචනය , භාණ්ඩ සාමාන්‍ය ජීවිතයේ භාවිතා වන දේවල් සමඟ බෙහෙවින් සමානයි.

- ලෝක ධර්මී නාට්‍යවල පසුතල හා රංග භාණ්ඩ බහුලව යොදා ගන්නා අයුරු දැකිය හැකිය.
- කතා වස්තු බොහෝදුරට සමකාලීන සමාජයෙන් ලබාගත් අත්දැකීම් පදනම් කරගෙන බිහි වූ බව පෙනේ.
- දහනවවන සියවසේදී හෙන්රි ඉබ්සන් , එමිලි සෝලා , ඇන්ටන් චෙකොව් වැනි නාට්‍යකරුවන් නාට්‍ය ධර්මී ශෛලිය ඇති කිරීමට පුරෝගාමී විය.

ආපසු

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

නාට්‍ය ධර්මී

අසාමාන්‍ය සංවාද හා ,
අසාමාන්‍ය රඟපෑම්වලින් යුක්ත වූද ,
අසාමාන්‍ය චිත්ත වෘත්තීන් හා
භාවයන් නිරූපණය කරන්නා වූ ද ,
ලාලිත්‍යයෙන් යුතු අංගහාර හා අභිනයෙන් යුක්ත වූද ,
නාට්‍යමය ලක්ෂණයන්ගෙන් උපලක්ෂිත වූද ,
ස්වර හා අලංකාර සහිත වූද ,
අස්වාභාවික ලෙස හැසිරෙන පාත්‍රයන් ඇසුරු කරන්නා වූද ,
යම් නාට්‍යයක් වේ නම් එය නාට්‍ය ධර්මී ලෙස හඳුන්වයි.

(භරතමුනි - නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය)

උදාහරණ :- 1. මනමේ / සිංහබාහු - එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
2. ඇන්ටිගනී / ඊඩිපස් - සොෆොක්ලීස්
3. සකුන්තලා - කාලිදාස
4. රත්නාවලී - ශ්‍රී හර්ෂ
5. නො / කබුකි - ජපන් නාට්‍ය

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

➢ ලොව පැරණිම නාට්‍ය කලාවන් නාට්‍ය ධර්මී ශෛලියට අයත් වේ. එනම්

- ග්‍රීක
- රෝම
- එළිසබත්
- සංස්කෘත
- ජපන් නො කබුකි

<u>මෙම ශෛලිය තුළ සතර අභිනය භාවිතාවන අයුරු</u>

- වාචික ⟶ ගීතමය පද්‍ය සංවාද හා තාලානුකූලව ගැයෙන ගද්‍ය සංවාද.
- ආංගික ⟶ තාලයට අනුව සිදුවන ගමන් තාල හස්ත මුද්‍රා භාවිතය. විවිධ සංකේතාත්ම ඉරියව් (නින්ද , අශ්ව රිය පැදවීම , වාඩිවීම)
- සාත්වික ⟶ අතිශෝක්තියට නගන ලද භාව ප්‍රකාශන වෙස් මුහුණු භාවිතය.
- ආහාර්ය ⟶ ගීත මගින් පරිසරය මවා පෑම , රංග භාණ්ඩ අඩුවෙන් භාවිත කිරීම , පසුතල භාවිතා නොවීම , අංගරචන දීප්තිමත් වර්ණ මගින් වෙස් මුහුණකට සමාන ලෙස යෙදීම.(කබුකි මුහුණ) , සංගීතය නාට්‍ය පුරා දක්නට ලැබීම හා රංග වින්‍යාස බහුලව යොදා ගැනීම.

Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

- සමස්තයක් ලෙස මෙම නාට්‍ය ශෛලිය චිත්තාකර්ෂණීය ලක්ෂණවලින් සමන්විතය.
- කතා පුවත් බොහෝ දුරට රජකතා , ඓතිහාසික කතා , ජාතක කතා හා වීර කාව්‍ය වැනි මූලාශ්‍ර මගින් උපුටාගෙන ඇත.
- ලංකාවේ මනමේ , සිංහබාහු , ප්‍රේමතෝ ජායතී ශෝකෝ වැනි නාට්‍ය මේ ශෛලියට හොඳම නිදසුන් වේ.

ආපසු

මිශ්‍ර ශෛලිය

නාට්‍ය ධර්මී හා ලෝක ධර්මී ලක්ෂණ මිශ්‍රව යෙදෙන නාට්‍ය වර්ගය මිශ්‍ර ශෛලිය නමින් හඳුන්වයි. මෙහිදී අදාල ශෛලීන් දෙකෙහිම ලක්ෂණ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් තිබීම මිශ්‍ර ශෛලියට අයත්වීමට බලපායි.

උදාහරණ:-
1. නරිබෑනා - දයානන්ද ගුණවර්ධන
2. කදාවළලු - එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
3. හස්තිකාන්ත මන්තරේ - එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
4. කුවේනි - හෙන්රි ජයසේන

මිශ්‍ර ශෛලිය තුළ සතර අභිනය භාවිතාවන අයුරු

- වාචික → සාමාන්‍ය ගද්‍ය සංවාද හා ගීතමය ගද්‍ය හා පද්‍ය සංවාද මිශ්‍රව භාවිතා වේ
- ආංගික → සාමාන්‍ය හැසිරීම් මෙන්ම තර්කානුකූල අසාමාන්‍ය හැසිරීම් භාවිතා වේ
- සාත්වික → සාමාන්‍ය ජීවිතයේ හැඟීම් ප්‍රකාශයන්ට බෙහෙවින් නැඹුරු වේ.
- ආහාර්ය → ලෝක ධර්මී හා නාට්‍ය ධර්මී ලක්ෂණ දෙකටම අනුව මෙම අභිනය ක්‍රියාත්මක වේ.

ආපසු

Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk